

עין משפט
נר מצוה

לח א ב מיי פ"כ מהל' שבת הלכה י יא סגג לאזין סה טושיע איז ס"י שח סטק' ח נוריד אלסם ב"מ [טז].

לכ ג מיי פ"ו מהל' דיעות הלכה ז סגג עין יא':

מוסף רש"י

שהוא פקוק. ואינו מוליד קול (קס"ט סד.). ברצועה שבין קרניה. לני, ואמור כענן משאיו הוא ואינו מכשע לה נביצה כג.). תריסר אלפי עגלי. עשר היה (ט"סס). רב רובי חנינא כר' מנחם. הא דלמרינן לקמן (מגילה ז.), בבליה דסדר מועד. שהזכרה שם זוג זה של ד' חמנים הללו (שם) אינא אמוראי דמתלפי ר' יוחנן ומעילי ר' יוחנן (ט"סב ז.).

מוסף תוספות

א. [קשה] ותיפרק ליה דכיון דלא צריך ליה שריז הוא, אבל למאי דפירש ריי' (שם) תר"ח או יוצאין) דכל לנוי אסור ואפילו למי שדרכו בכך [י"ל]. רעבי"א. ג. [ומ"מ] אסור משום דמיוחו כמאן דאזיל לחינגא. פסקי היי"י. ג. מה שהיה ר' אלעזר בו עזריה מעשר. מוס' הלא"ה. T. משום דרבן גמליאל לא הגיעו ימיו להיות נשיא. מוס' מ"ה כג. וקטן לאו בר אפרושי מעשר הוא ובשביל אותם שנתיים שהגדיל לפי החורבן שאו היה מפורש לא הזה ליה למימר כל שתא ושתא. מוס' יומא סו. ו. שלא בטלו מיד המעשר אחר החורבן. מוס' הלא"ה.

רב נסים גאון

אמר ליה רב נחמן אם בן עשיתה יליא. ליתא היא אשתו של רב נחמן, ותגר דאלך [ותצמא זה] בסוף פרק שלשה שאכלו כאחת [ברכות זא] עולא בר רב איקלע לבי רב נחמן בריך וכו', שמעא ליתא ואיקפדה. ובכשרה יוחסין [קידושין דף טו] אמר בר נחמן לרב יהודה נישדר מר שלמא לילתא.

נר:

מאי טעמא דילמא נפיל ואתי לאתויי.
אע"ג דאוקימנא לעיל דאיירי בקשורה הכא מפרש לפוס משמעות ריהטא דמתני' ומשום שהאריך לעיל לא חש להאריך הכא ומתוך פי' הקונט' משמע דל"ג דילמא נפיל ואתי לאתויי: **משום דמיוחי במאן דאזיל לאחינגא.**
אכלא משוי אינו שבטל אגב אפסר ומשום דילמא נפיל נמי ליכא למיחש כדחייש גבי זוג בריש במה אשה [לקמן דף נח: ושם] דהכא מיירי בצאריג ואמר התם כל שהוא אריג לא גורז: **דלא למצייה יאלי.**
פירש"י שאנשוא"ש דהיינו עלוקה ואין נראה דאין מוצאות אלא דם ועוד דהוה ליה למימר עלוקות ולא אשכחן דקרי להו יאלי בשום מקום ונראה דאלו היינו נמי קופר דמתני' כדאמר בריש צנא צתרא (דף ד'). גבי הורדוס אהדר ליה כלילא דיאלי ונקרינהו לעיניה והאנקה מתרגמינן יאלי (ויקרא יא) והוא שקורין הירזין': **הוה מעשר ר' אלעזר בן עזריה בלא שתא ושתא.**
הקשה ר"ת

דאמר צפ' צתרא דצבורות (דף נג: ושם) דאין מעשר צהמה נוהג אחר המורבן מפני התקלה א"כ צומן הצית הוה מעשר ומסתמא בן י"ג שנה היה כשעשר וא"כ מאי קאמר דהוה מעשר כל שחא ושחא דע"כ לא היה צשעת חורבן הצית לכל היותר כי אס בן י"ד או ט"ו שהי רבי יוחנן בן זכאי משך נשילתו אחר המורבן שנה או שנתיים דכמה תקנות תקן אחר המורבן כדתנן^[מ] משחרב צהמ"ק התקין רבי יוחנן בן זכאי^[נ] ואחריו ר"ג היה נשיא שנתיים או ג' קודם שמינו רבי אלעזר בן עזריה כדאמר בפרק תפלת השחר (דף כז:): אשתקד צעריה^[ס] לרבי דדוק וקודם לכן צעריה לרבי יהושע על תקנת המועדות וכשהעמידהו נשיא היה בן י"ח שנה כדאמר התם הרי צשעת המורבן היה בן י"ד או ט"ו לכל היותר^[י] וי"ל דקודם גזירה הוה מעשה^[י] אי נמי אפטרופוס הוה מעשר צקטנותו^[יב] והר"ר אלחנן מפרש הוה מעשר אחר חורבן צהמת ארטוגא למקום): רב ור' חנינא ור' יוחנן ורב חביבא מתני: פירוש מתני קך שמעתא דאמר צסמון והשתא פסק הש"ס למילתיה וקאמר צכולי ש(ה"ס) (א) כל כ"ה^[יג] וזוגא מיחלפא רבי יוחנן כו' ולא קאי מתני שחילוף קך קבל רבינו שמואל צשס רבינו שלמה ששמע מרבי אליעזר רבו: ואע"ג

ולא פרה בעור הקופר: דעבדי לה כי היכי דלא למצויה יאלי: ולא ברצועה שבין קרניה: אי ילרב (דאמר) ^יבין לנוי בין לשמר אסור אי לשמואל (דאמר) לנוי אסור לשמר מותר: פרתו של רבי אלעזר בן עזריה: יחדא פרה הויא ליה והא אמר רב ואמרי לה אמר רב יהודה אמר רב תריסר אלפי עגלי הוה מעשר רבי אלעזר בן עזריה מעדריה כל שתא ושתא תנא לא שלו היתה אלא של שכינתו היתה ומתוך שלא מיחה בה נקראת על שמו ^ירב ורבי חנינא ור' יוחנן ורב חביבא מתנו בבוליה דסדר מועד כל כי האי זוגא חלופי רבי יוחנן ומעילי רבי יוחנן יכל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו העולם כולו אמר רב פפא והני דבי ריש גלותא נתפסו על כולי עלמא כי הא דאמר רבי חנינא מאי דכתיב ה' במשפט יבא עם זקני

במה בהמה פרק חמישי שבת

והסניא וצלנד שיגזיה מן הקרקע טפה.
אכל כל כמה דצני ניפוק ממותיה ידיה: **צחצחא דציני ציני.**
צצין ידו לגמל צההוא קאמר כמה דצני נהוי וצלנד שיגזיהנו מן הקרקע טפה כדי שתהא נראה הצהמה נמשכה צו דאי לא לא מיתחוי נטירותא דצהמה אלא

כמשאוי צעלמא שאין נראה שאוחז ראשה צידו: **מתני' צווג.**
אישקליט"א: א: **אע"פ.**
שחללו פקוק צמוכין שאין העיגבל שלו מקקשק להשמיע קול וצגמי' מפרש טעמא: סולס ולצועה וכל הקך דמתניחין מפרש צגמרא. וכולהו משום דחייס עלייהו ואי נפלי אחי לאתויי: **עגלה.**
כגון קרון קטן שעושין לו מחט וזכו שראש זנב אותן האילים רחצ כמין כר קטן ואין צו ע"ס אלא שזמן ועצ וכנד וכשנגרר לארך נשרט ונשחת ועושים לו עגלה מתגלגלת אחריו כשהוא הולך והזנב קשור עליה: **קופר.**
שך הוא שנימיו מדין כמחט וקורין לו הירזין' וקושרין עורו צדדי הפרה שלא יניקוה שרצים: **ולא צלועה** **צנין קרניה.**
דמשאוי הוא לה כדמפרש צגמרא: **גב' דאמרין.**
שאינה קשורה צו מע"ש דלא גלי מאתמול שיהא צריכה לכך שיהא לה למלבוש: **לשוק** **פקוק.**
סמס: **לחינגא.**
לשוק למכור ותולין לו זוג להנאותו: **צי לועא.**
שקושרין אכל הלחי: **דלא פדר חייד לה.**
שלא יוכל להחזיר לווארו לצד המכה לחככה צשיניו וקושרין צלווארו וחשובים הן יותר מקשישין שעל גבי השצר ואי נפלו חיים עלייהו ומיייתי להו צבגגה: **לגיונרא.**
לגיונרטלייר"י צלע"י. צהמה שפסיעותיה קצרים ומכה רגליה זה צזה עושין לה כמין צצעת של עקלים או רצועות עצות וקושרין אותה למעלה מפרסות הרגל מקום שמנקשין זו צו: **דלא ליחלפו.**
צתרגולוי חצריהם: **דלא יישצרו מאני.**
שקושרין שני רגליה יחד צלצועה קצרה שלא תוכל להרים רגליה ולהמצי: **דלא ליחמטן.**
שלא ילקו צכלעים וטרשים. צלציי"ר צלע"י: **לאחר צגווזין אוסה עומנים לה עוק צשמן.**
עד שיגדל צמרה: **עוק.**
צמר גפן או כל דבר קך: **פוחסה.**
מלחה: **עשישה מר עוקצא.**
מיהגמ צרחל זו חשיצותו של מר עוקצא שיהי עשיר ואצ צית דין וכי דרך חשיצותה לכך: **ילמא.**
אשמו של רצ נחמן: **דרני.**
תולעים: **קיסמא דריסמא.**
קיסס של רותם שמיניחין לה צחוטמה: **צר נירא.**
עול קטן שמיניחין^י לעגל צלוואר שיהיה למוד לכוף ראשו לכשיגדל: **דלא למצויה** **יאלי.**
שלא יניקוה עלוקה שקורין ששוא"ש: **צין לנוי צין לשמר אסור.**
דכל נטירותא יתירתא אמרינן משאוי הוא: (מסנו) **צכולי סדר מועד כל פי האי זוגא.**
ארצעתן יחד: **חלופי ר' יוחנן.**
יש מחליפין ר' יוחנן ומעילי ר' יוחנן: **נאפש.**
נענש על עצירות צצידן: **צכל העולם כולו.**
צכל ישראל כגון מלך ונשיא שאפשר לו למחות שיראין מפניו ומקיימין דבריו: זקנים

אשקיליט"א. זא. זוג (פסמון יד'). היריצין' [ואיריצין'ן]. קיפור. אנטורטיליר"י [אינטרטייליר'ן]. לפצוע צצמה (במהה הובועתה ברגלה). בליציו"ר. לפצוע. ששואוי"ש. צלוקות.

מסורת הש"ס

א) [לעיל גג.]. ב) [לעיל גג.]. ג) [לעיל גג.]. ד) [לעיל גג.]. ה) עדיין פ"ג מיי"ב בילה דף כג.]. ו) [לעיל גג.]. ז) [לעיל ע"א ויפ"ה גג.]. ח) גירס' חס"ל רב נחמן. ט) [לעיל גג.]. י) בילה כג.]. יא) סוכה ד: מגילה ז. יב) דר"א שמנהיגין, ט) (ר"ה טע'). יג) נצמשה דר' צדוק צל"ל. יד) [וע' תוספות בסורות גג. ד"ה אלא וכו' שם דחו פי' זה וגם למי' דאפטרופוס ע"ש אכל צבילה כג. ד"ה מלסר וכו' כתבו כמו הכא וע"ע מוס' ע"י יג. ותוס' יומא סו. ד"ה אין מקדישין, ט) [צ"ל סדר מועד].

תורה אור השלם

1 הַבְּהֵמָה יִהְיֶה צוּם אֲבִיהֶרְדּוּ יום עזות אֲדָם נִפְשׁוֹ הַלֵּכָף פֶּאֶמְנָן רֹאשׁוֹ וְיִשָּׁךְ וְאֶפֶר יִצְרֵעַ הַלֵּהָח תִּקְרָא צוּם יוֹם יִשְׁעִיהוּ נַח ה' 2 יְיָ בְּמוֹשֶׁפֶט יָבֹא עִם זָקְנֵי עַמּוֹ וְיִשְׁרְיוּ וְאֹתָם בְּעֶרְתָּם הַקָּרֶם גְּזָלָה תִּעֲנֶי בְּבִיתָבָם: יִשְׁעִיהוּ ג יד

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה רב וכו' צטלי' סדר מועד כל פי יאל' זוגא מתפלל:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הנה מעשר וכו' והר"ר אליהן כפ"ש. ע' מ"ל רפ"ו מהלכות צבורות:

לעזי רש"י

אישקיליט"א. זא. זוג (פסמון יד'). היריצין' [ואיריצין'ן]. קיפור. אנטורטיליר"י [אינטרטייליר'ן]. לפצוע צצמה (במהה הובועתה ברגלה). בליציו"ר. לפצוע. ששואוי"ש. צלוקות.

רבינו חננאל

פי' דלא נחמטה, שלא יעלה כעין עיפרוש באליה. חנוניות. עין ושמר עין וחנוין, ומניחין קיסם ממנו בחוטמו כדי שתתעטש ויפלו דרני דאשה. שמעון גזירא אומר כו'. גמון. עין קטן כמו עול. לא פרה בעור הקופר. אי לשמואל לשמר מותר לנוי אסור, וזו היתה לנוי. כל מי שיש בידו ספק למחות ואינו מוחה נתפס עליו כו'. ה' במשפט יבא עם זקני עמר ושריו, אם שרים חטאו

עמו ושריו אם שרים חטאו זקנים